

У Степу в незібраних посівах **зернових колосових** культур доживлюється **клоп шкідлива черепашка**, який за чисельності 0,2-2 і більше екз. на кв.м перелітає в місця зимівлі (перелетіло 8% клопів). Відсоток окрилених клопів становить 40-65%. Середня чисельність личинок становить 0,3-0,6 макс. 3-7 (Донецька, Луганська обл.) екз. на кв.м. Переважна більшість личинок перебувають у IV та V віці. Молоді клопи інтенсивно живляться зерном для накопичення поживних речовин. Разом з клопами в дозріваючих посівах **ярих зернових колосових** культур в лісостепових та поліських областях, у вечірні години, зерну продовжують завдавати шкоди **пшеничний трипс**. Шкідник виявлений на 45% обстежених площ за чисельністю 10 екз. на рослину, на ячмені чисельність фітофага становила 12 екз. на рослину. **Хлібними жуки** пошкоджено до 5 % рослин за чисельності 2-5 екз на кв.м (Луганська обл.) - переважно в крайових смугах посівів. Відкладання яєць фітофагами відмічалось наприкінці червня, початок відродження личинок **хлібного жука** очікується у липні. Недостатні запаси продуктивної вологи в ґрунті обмежуватимуть кількість відкладених яєць самками та будуть зменшувати чисельність відроджених личинок. У зв'язку з огрубінням зерна і рослин в озимині закінчується живлення **злакової попелиці**, комахи мігрують до пізніше досягаючих зернових та диких злаків.

У посівах **зернових колосових** культур на колосі виявляли ураження: **альтернаріозом** 0,1-4%, осередково **оливковою плісенню** – 4-6% колосків, **борошнистою россою** 2-7%, **гельмінтоспоріозом** - 1-9, макс. 20% колоса ячменю у Волинській області, **фузаріозом** - 0,2-10 макс. 35% (Львівська обл.). Повсюди **септоріозом** охоплено 1-7, макс. 20-35% колоса у Львівській області. Осередково у Івано-Франківській, інших областях у посівах **озимого** та **ярого ячменів** виявлено **летючу сажку** (0,1-1,2%). У Тернопільській області на 0,2-6% рослин має місце **білоколосість**. На **ярому ячмені** розвиваються **гельмінтоспоріоз** (на 5-13, макс. 45% Житомирська обл.), **бура, сітчаста, інші плямистості**. **Червонобура плямистість** вівса у Закарпатській, Чернігівській області охопила 7-35% рослин за розвитку захворювання 1-6%.

Передзбиральне обстеження полів та першочергове збирання уражених хворобами хлібів прямим комбайнуванням за подальшого просушування та сепарування зерна сприятиме збереженню здорового та частковому оздоровленню хворого зерна.

Повсюди в посівах **кукурудзи, проса**, подекуди **соняшника**, інших товстостеблених культур продовжується літ **стеблового кукурудзяного метелика**, яйцекладка та відродження їх гусениць, якими у Степу та Лісостепу пошкоджено 1-7% кукурудзи. Також у посівах культури розвиваються та шкодять **злакові попелиці, павутинний кліщ** та гусениці **листогризучих совок**. У Київській, Луганській, Львівській, Тернопільській областях 1-7% рослин кукурудзи уражено **гельмінтоспоріозом**, осередково у лісостепових областях 1-2% рослин охоплено **пухирчастою сажкою**.

На **багаторічних травах** розвиваються та шкодять **трипси, клопи щитники та сліпняки, люцерновий стеблоїд, апіон, горохова попелиця**,

гусениці п'ядунів та листогризучих совок. З хвороб триває розвиток бурі листової плямистості.

На сої шкодять попелиці (на 2-7%), павутинні кліщі (3-9, макс.-25% - Херсонська обл.); трипси (3-14%). Осередково у Степу та Лісостепу гусениці акацієвої вогнівки та чортополохівки пошкодили 1-5% сої. Скрізь пероноспорозом, аскохітозом, септоріозом, бактеріальним опіком, іржею уражено 2-17%. У Полтавській області зморшкуватою мозаїкою, у Тернопільській жовтою мозаїкою охоплено 0,6-3% рослин. В період формування бобів сою захищають дозволеними препаратами.

На цукрових буряках заселено та пошкоджено попелицями (3-12, макс. до 20% рослин Івано-Франківська, Сумська, Хмельницька обл.), буряковими щитоносками (2-9%), мінуючою мухою (1-10%), листогризучими совками (1-5%); амарантовим стеблоїдом (3% рослин у Полтавській обл.). Повсюди 1-9% рослин хворіють на церкоспороз, фомоз, пероноспороз, альтернаріоз.

Повсюди на посівах соняшника геліхризовою попелицею пошкоджено 4-15, макс. 20-50% (у крайових смугах Запорізької, Миколаївської, Сумської, Херсонської, Хмельницької обл.), польовими клопами (2-5%), трипсами (10-50% рослин у Луганській обл.). Переважно в Степу гусеницями листогризучих совок пошкоджено 2-10% рослин Херсонська обл., соняшnikовою вогнівкою 3-6%. Фомозом, пероноспорозом, іржею, септоріозом уражено 2-20% рослин. У Вінницькій, Івано-Франківській, Чернівецькій областях 0,5-6% рослин охоплено сірою та білою гнилями. Захисні обробки соняшнику дозволені до цвітіння культури.

Картоплю та овочеві культури пошкоджують колорадський жук (літнього покоління), совки, білани, молі, попелиці, трипси. Повсюди у цих культурах виявлено фітофтороз (який набув масового поширення та розвитку на всіх сортах картоплі). У звітному періоді ураження рослин картоплі складає 8-40% рослин та 7,7-50% листків і стебел картоплі. На альтернаріоз та чорну бактеріальну плямистість томатів хворіє до 35% рослин. Осередково у Херсонській області на помідорах відмічено розвиток стовбура (фітоплазмоз), яким уражено 1-10% рослин. Гусеницями помідорної та бавовникової совки пошкоджено до 10% плодів томатів. Повсюди огірки, баштанні культури (кавуни, дині) хворіють на бактеріоз, пероноспороз, антракноз. Також на баштанних культурах пізнього строку посіву спостерігається фузаріозне в'янення.

У садах Степу шкодять гусениці яблунової (II-го покоління) та сливової плодохерок, личинки вишневої мухи, інші листогризучі та сисні фітофаги. З хвороб поширюються плодова гниль, парша, борошниста роса, кокомікоз, клястероспоріоз. На виноградниках триває шкідливість гронової листокрутки II покоління. Продовжують шкодити кліщі. Подальшого поширення набула мілдь, якою уражено 3-15% кущів, 2-10% листків, у Закарпатській, Одеській та Херсонській областях. На сприйнятливих європейських сортах поширений оїдіум, хворобою уражені 7-15% кущів, 1-8% грон. У Закарпатській області вогнищами розвивається чорна гниль.

Стадні (італійський прус) та нестадні види саранових продовжують розвиток на пасовищах, неугіддях, узбіччях доріг, багаторічних травах, осередково в крайових смугах просанних культур. Нестадними видами за

чисельності 0,3-7 макс. 10 (Луганська обл.) екз. на кв.м пошкоджено 1-7% рослин *сої, кукурудзи та просапних культур*. У Запорізькій, Луганській та Херсонській областях італійським прусом за чисельності 0,5-3 екз. кв.м на *багаторічних травах* пошкоджено до 5% рослин.

У Степу та Лісостепу триває лялькування та літ *лучного метелика* другого покоління інтенсивністю 1-5 (Луганська, Херсонська обл.) екз. на 10 кроків. Скрізь в агроценозах триває літ метеликів *підгризаючих (озима, оклична) та листогризух (гамма, С-чорне, капуста, люцернова, бавовникова, ін.) совок*, гусеницями яких пошкоджено 1-10, макс. 25% (Херсонська обл.) *сої, просапних культур, кукурудзи, овочів та багаторічних трав*.

В господарствах постійно здійснюється фітосанітарний нагляд за посівами.

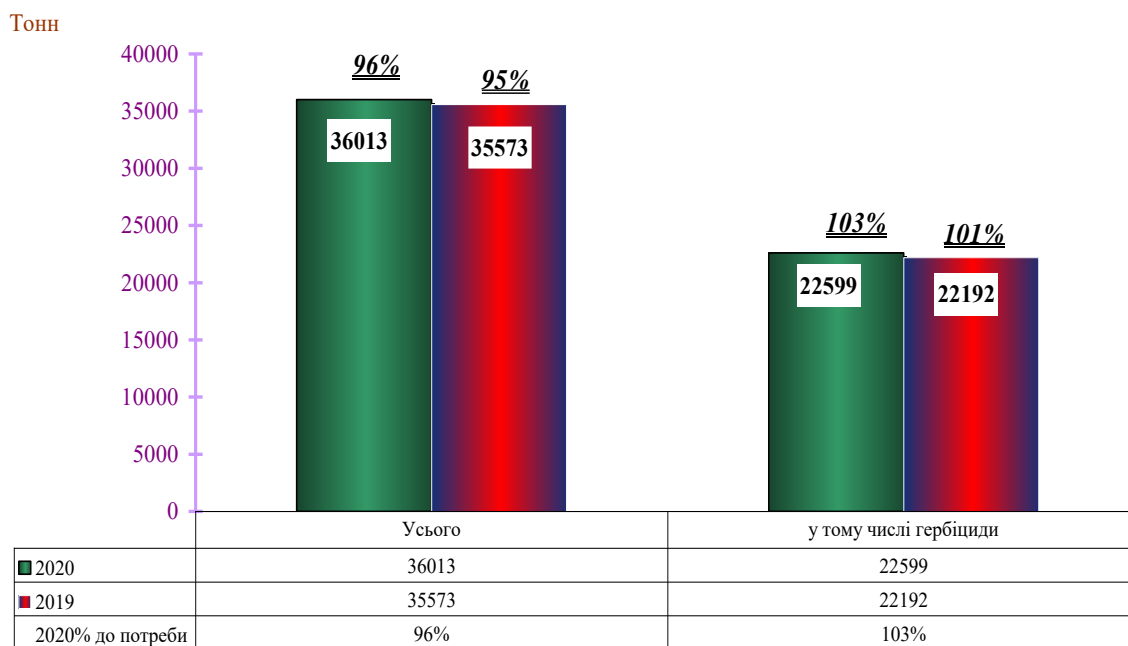
2. Забезпеченість
сільгосп підприємств засобами захисту рослин у 2020 році
9 липня 2020 року

ТОНН

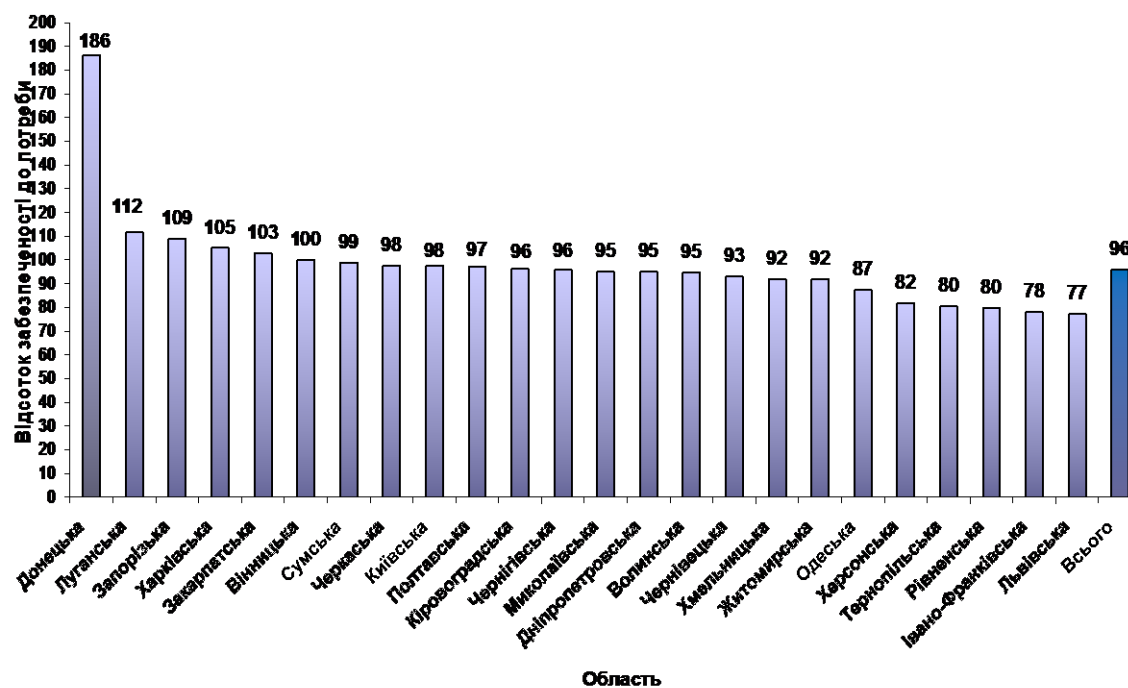
Область	Потреба засобів захисту рослин в 2020 році		Наявність в господарствах засобів захисту рослин, разом		в т.ч. гербіцидів	
	всього	в т.ч. гербіцидів	всього	в % до потреби	всього	в % до потреби
АР Крим						
Вінницька	3094	1798	3094	100	1798	100
Волинська	1073	486	1016	95	467	96
Дніпропетровська	2066	1325	1963	95	1324	100
Донецька	734	393	1366	186	821	209
Житомирська	1369	870	1258	92	835	96
Закарпатська	291	108	299	103	145	135
Запорізька	1494	793	1629	109	696	88
Івано-Франківська	627	302	489	78	250	83
Київська	1870	1211	1827	98	1279	106
Кіровоградська	1691	1112	1626	96	1114	100
Луганська	660	437	737	112	497	114
Львівська	1434	760	1106	77	608	80
Миколаївська	1195	561	1135	95	603	107
Одеська	1961	705	1711	87	700	99
Полтавська	3043	2389	2956	97	2376	99
Рівненська	1110	678	887	80	564	83
Сумська	2143	1513	2119	99	1672	111
Тернопільська	1821	912	1466	80	887	97
Харківська	1853	1310	1947	105	1441	110
Херсонська	1204	359	986	82	298	83
Хмельницька	2681	1441	2465	92	1448	100

Черкаська	1993	1362	1948	98	1480	109
Чернівецька	633	195	588	93	213	109
Чернігівська	1455	1020	1396	96	1084	106
Всього	37 492	22 039	36 013	96	22 599	103
Було в 2019 році	37 298	21 935	35 573	95	22 192	101

**Забезпеченість сільгосп підприємств
засобами захисту рослин 09 липня 2020 року**

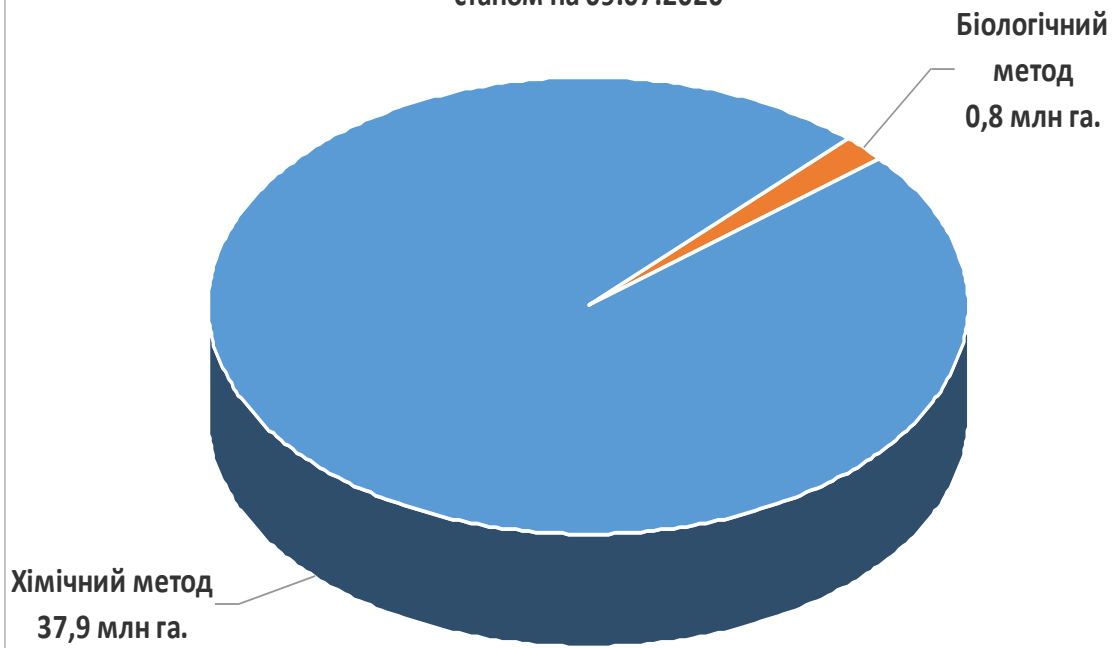
**Забезпеченість
сільгосп підприємств засобами захисту рослин
09 липня 2020 року**

Інформація
про хід робіт із захисту рослин
в господарствах України у 2020 році
9 липня 2020 року

Область	Захист посівів сільськогосподарських культур, тис. га:				
	Всього хім.метод	в т.ч. від:			Біометод
		бур'янів	шкідників	хвороб	
Вінницька	2692	1379	602	711	52
Волинська	1155	415	318	422	42
Дніпропетровська	1646	876	434	337	0
Донецька	1500	620	454	417	13
Житомирська	2057	1005	512	539	62
Закарпатська	304	134	92	78	8
Запорізька	2156	994	821	339	21
Івано-Франківська	561	208	164	189	6
Київська	1647	859	379	409	46
Кіровоградська	1766	1036	409	321	8
Луганська	919	427	262	229	2
Львівська	974	337	297	339	21
Миколаївська	1822	778	605	435	31
Одеська	2502	1077	797	610	25
Полтавська	2431	1650	330	451	64
Рівненська	822	374	212	236	42
Сумська	1872	1149	317	406	28
Тернопільська	1600	638	455	507	50
Харківська	1684	858	415	411	2
Херсонська	1159	384	494	282	15
Хмельницька	2858	1263	720	865	114
Черкаська	1743	1055	328	360	25
Чернівецька	641	207	221	212	49
Чернігівська	1464	1025	213	225	39
Всього	37 973	18 745	9 851	9 328	764
Було в 2019 році	40 907	19 304	11 339	10 264	963

Застосування хімічного та біологічного методів захисту рослин від шкідників, хвороб і бур'янів в Україні станом на 09.07.2020

Хід робіт із захисту рослин хімічним методом в Україні станом на 09.07.2020

